

3537    Sæfste Beh. af Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1876 til 31. Marts 1877.    3538

Hvis man tror, at det har afgjørende Betydning for Fædrelandets Bestaaen, om vi faae Halvdelen af disse Kanoner nogle Maaneber før eller senere, hvorfor opstiller man saa ikke Forslag om at faae samtlige Kanoner paa een Gang for de 2 Millioner Kroner. Det forekommer mig, at denne Tankgang maatte nødvendig føre til, at man forlangte Bevillingen paa een Gang, thi er det usforvarligt at opsætte den halve Bevilling i nogle Maaneber for at søge nærmere Oplysning, saa er det endnu usforvarligere at udskyde den anden halve Bevilling endnu længere. Jeg tror, at denne Betragtning er fuldt saa rigtig som det ærede Medlems. Lad os prøve Sagen fra begge Sider, fra Administrationens og fra Rigsdagens, paa fuldt oprigtig, konstitutionel Maade, og komme vi da til Samstemning, saa lad os gaa til Gjennemførelse af Foranstaltningerne paa een Gang. Dernæst ansøgte det ærede Medlem som en tredje Grund, at nu kunne vi faae Kanonerne billigere. Jeg tiltræder den Bemærkning af et æret Medlem her i Salen, at det kan man ikke paaftaa. Der er Ingen der ved, om man ikke ved at vente i nogle Maaneber kunde faae dem endnu billigere. I det ærede Medlems Betragtninger ligger der altsaa intet Afgjørende. Jeg erkjender naturligvis deres Betydning for det enkelte Medlems Bedkommende; men det er min Overbevisning, at det er en Overdrivelse, naar man opstiller den som afgjørende, og navnlig tillægger det en afgjørende Betydning for Fædrelandets Forvar, om dette Spørgsmaal undersøges bedre, end det hidtil er flet. Det meget ærede Medlem for Præsby Amts 1ste Valgkreds (Sævenius) var saa venlig at slyde Ansvaret for, hvad det vilde føre til, fra Mindretallet og altsaa, som det senere blev betonet, over paa Flertallet. Jeg vil ikke kaste Bals i dette Tilfælde med Ansvar; lad Enhver have sit Ansvar, og jeg tror, at Flertallet med No kan tage sit efter de Grunde, man har anført for sin Stilling. — Med Hensyn til det andet Spørgsmaal, Dyrktidstilæget til Lærerne, skal jeg tillade mig først at omtale en Utring af den meget ærede Kirke- og Undervisningsminister. Den meget ærede Minister mente, at jeg vilde gjøre denne Sag til et Spørgsmaal om en Lillids- eller Mistillidsberklæring til Ministeren overhovedet. Saaledes maa jeg ikke have udtrykt mig, og det maa bero paa en Misforstaaelse. Jeg har ikke ønsket at blande det almindelige politiske Forhold til den høitærede Regjering eller til noget enkelt Medlem af Regjeringen ind med under Forhandlingen af de Spørgsmaal, her ligge for. Dertil

har jeg ingen Berettigelse i mit Sverv, og jeg har ingen Anledning dertil. Men jeg har ment, at det var en Anerkjendelse af den ærede Ministers Fremgangsmaade med Hensyn til et enkelt Spørgsmaal, nemlig Skolelærerspørgsmaalet, hvis vi fulgte den Vej, der er anvist i Forslaget, som det foreligger; det er noget ganske Andet, end det, som den ærede Minister antydede. Det er det Samme, som jeg sagde forleden, da vi forhandlede derom; det kan jeg ikke være med til, og jeg kan ikke se rettere end at, naar man vil give Bevillingen under den Form, som nu foreligger, anerkjender man derved den ærede Ministers Fremgangsmaade; men Andet har jeg ikke sagt dengang, og Andet siger jeg heller ikke nu. Dertil kan Flertallet ikke være med, og jeg haaber heller ikke Thinget. Vel siger nu den ærede Minister, at det staa allerhøiest i en meget løs Forbindelse med den omtalte Fremgangsmaade af Ministeren. Jeg maa imidlertid med det ærede Medlem for Præsby Amts 6te Valgkreds (Bojfen) være enig i, at det kan bruges akkurat paa selv samme Maade, og for saa vidt det skal opfattes, som den ærede Minister har sagt, saaledes, at ikke blot „fattige og bebyrdede Kommuner“ er udeladt, men ogsaa Hensyn dertil ved Uddelingen skal udelades, saa kan jeg ikke skjønne Andet end, at da bliver det, idet Forslaget for saa vidt noget nærmer sig Flertallets Forslag, endnu mere urimeligt ikke at fastslaa Reglerne for Fordelingen med det Samme. Naar det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Ingerslev) yttrede, at der var Lendentser i det andet Thing til at gaa med os; saa beklager jeg, at disse Lendentser have yttret sig paa den Maade, at vort Forslag er forkastet; havde der været Overstemmelse i den Henseende, havde jeg ønsket, at man ved at opfordre Ministeren til at tage imod vort Forslag var blevet staaende derved, og mulig vilde den meget ærede Minister have kunnet høre sig for Raad fra den Side, medens han ikke har kunnet følge vor Opfordring, idet han dog ganske vist efter sin Fortolkning af det nu foreliggende Forslag er gaaet ikke lidet bort fra sin tidligere Stilling overfor de andre Forslag. — Jeg skal henvende et Par Ord til det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen). Det ærede Medlem begyndte først at omtale, at hele Samfundet led ved vor Virksomhed her, det vil sige, for saavidt den ikke bar fornøden Frugt. Det glæder mig, at det meget ærede Medlem er kommet til den Erkjendelse, og jeg nævner nu Saab om, at han i Fremtiden vil yde os sin Støtte til at give vore Beslutninger endnu mere Bægt ved